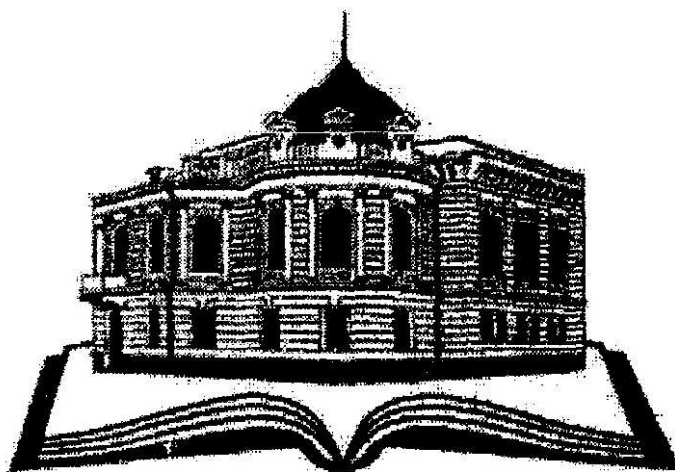

**НАЦІОНАЛЬНА НАУКОВА МЕДИЧНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
БІБЛІОТЕКА ДВНЗ «ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

**ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСНА НАУКОВА МЕДИЧНА
БІБЛІОТЕКА**

**СЕКЦІЯ ПРАЦІВНИКІВ МЕДИЧНИХ БІБЛІОТЕК УКРАЇНСЬКОЇ
БІБЛІОТЕЧНОЇ АСОЦІАЦІЇ**

**«Медичні бібліотеки як осередки збереження та популяризації
історико-культурної національної пам'яті»**

МАТЕРІАЛИ

**XVI Міжнародної науково-практичної конференції
18-19 травня 2017 року**

**БІБЛІОТЕКА ТЕРНОПІЛЬСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО: СТОРІНКИ
ІСТОРІЇ ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ**

- Проців Олена Ярославівна.....95
- З ДОСВІДУ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ЖИТОМИРСЬКОЇ ОНМБ**
Осика Алла В'ячеславівна, Смалюх Ірина Петрівна.....99
- СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛАСНИХ МЕДИЧНИХ
БІБЛІОТЕК УКРАЇНИ НА ОСНОВІ ПРОВЕДЕНОГО
АНКЕТУВАННЯ**
Виноградська Юлія Володимирівна.....102
- УНІВЕРСИТЕТОЗНАВСТВО ЯК УНІКАЛЬНИЙ НАПРЯМОК
ДІЯЛЬНОСТІ БІБЛІОТЕКИ МЕДУНІВЕРСИТЕТУ ЩОДО
ДОСЛІДЖЕННЯ, ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ ІСТОРІЇ
МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ ТА НАУКИ**
Хитик Валентина Іванівна.....104
- ЕТНОГРАФІЧНИЙ МУЗЕЙ БОРИСЛАВСЬКОГО МЕДИЧНОГО
КОЛЕДЖУ У ПАТРІОТИЧНОМУ ВИХОВАННІ МОЛОДИХ
МЕДИКІВ**
Рижова Чеслава Йосифівна.....107
- СУЧАСНА КРАЄЗНАВЧА ДІЯЛЬНІСТЬ БІБЛІОТЕК У
ЦИФРОВОМУ ФОРМАТІ**
Ромашко Світлана Михайлівна.....109
- ДОСЛІДЖЕННЯ ІСТОРИЧНОГО РОЗВИТКУ МЕДИЧНИХ
КНИГОЗБІРЕНЬ (НА ПРИКЛАДІ ІСТОРІЇ РОЗВИТКУ БІБЛІОТЕКИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ)**
Агесва Зоряна Михайлівна.....111
- НОТАТКИ З ДОСЛІДЖЕННЯ НАУКОВОЇ СПАДЩИНИ
ОРТОПЕДІВ-ТРАВМАТОЛОГІВ УКРАЇНИ**
Немирович-Булгакова Оксана Іванівна.....114
- ПАМ'ЯТЬ УНІВЕРСИТЕТУ**
Юрчишина Ольга Анатоліївна.....117
- СВІТОВІ БАЗИ ВІДКРИТОГО ДОСТУПУ МЕДИЧНИХ ТА
ПРИРОДНИЧОНАУКОВИХ ЖУРНАЛІВ**
Полякова Олена Володимирівна.....119

електронну доставку документів для обслуговування медичних працівників країни. Тільки 10 бібліотек з 23 є учасниками корпоративної співпраці медичних бібліотек України.

Висновки та пропозиції:

По-перше, на виконання Стратегії розвитку бібліотечної справи в Україні потрібно комп'ютеризувати бібліотеки на належному рівні; забезпечити автоматизованими бібліотечними інформаційними системами, бажано однаково високого рівня; підвищити кваліфікацію та провести навчання працівників бібліотек. Це плани звичайно не найближчого майбутнього, а до 2025 року.

По-друге, на теперішньому етапі ми вже можемо консолідувати зусилля для створення єдиного інформаційного джерела – зведеного каталогу періодичних видань. Всі бібліотеки можуть приєднатись до корпорації, взяти на себе частину зобов'язань з розпису журналів та статей, якщо вони мають такі можливості (на даний час ще 5 бібліотек, які мають АБІС ІРБІС на є учасниками корпоративного каталогізування). Це дасть змогу уникнути дублювання створення записів, оперативно поповнювати бази даних якісними описами статей та журналів, розвантажити спеціалістів Національної наукової медичної бібліотеки України для контролю та корегування наповнення зведеного електронного каталогу. Зведений каталог розширить інформаційні межі обслуговування користувачів, за системами міжбібліотечного абонементу (МБА) та електронної доставки документів (ЕДД) будь-який користувач зможе отримати джерело інформації у будь-якій бібліотеці.

По-третє, бібліотеки, які ще не комп'ютеризовані належним чином, можуть отримувати допомогу у створенні карткових каталогів та інформуванні користувачів. Пропонуємо для таких бібліотек створити безкоштовний електронний ресурс на якому будуть розміщені файли з каталожними картками.

Тільки об'єднавшись ми створимо єдину і повноцінну систему доступу до об'єктивної, достовірної і повної інформації.

УНІВЕРСИТЕТОЗНАВСТВО ЯК УНІКАЛЬНИЙ НАПРЯМОК ДІЯЛЬНОСТІ БІБЛІОТЕКИ МЕДУНІВЕРСИТЕТУ ЩОДО ДОСЛІДЖЕННЯ, ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ ІСТОРІЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ ТА НАУКИ

Хитик Валентина Іванівна

Завідувач відділу комплектування та наукової обробки документів наукової бібліотеки Буковинського державного медичного університету

Традиційно історичні дослідження бібліотеки медичного університету

мають книгознавчий, біобібліографічний та краєзнавчий напрямки і є достатньо актуальними з історичної точки зору.

Проте, на нашу думку, абсолютно невиправдано поза увагою університетської бібліотеки як цілісний об'єкт історичного дослідження залишається сам університет.

Медичний університет є надважливим соціальним інститутом, оскільки орієнтований на найвищі соціальні цінності – людину, її життя та здоров'я. Як базова складова національної системи медичної освіти й науки вищий навчальний заклад медичного спрямування, априорі, має становити значний дослідницький інтерес в історичному аспекті. Адже, історія окремого вишу – невід'ємна частина історії національної освіти й науки.

Необхідно відзначити, що певні історичні дослідження медуніверситетів деякими університетськими бібліотеками проводяться, але їх не можна охарактеризувати як комплексне дослідження історії університету у цілому. Принаймні, доповідач не зустрічав опису таких комплексних досліджень у літературі та періодичних виданнях з бібліотечної справи.

Між тим, кожен медичний університет – це феномен, особливий мікросвіт у національному просторі зі своїми устроєм і традиціями, регламентами і правилами, принципами і методами роботи, освітньою і науковою діяльністю. Внесок кожного у розвиток освіти й науки – винятковий. Без комплексного підходу до вивчення історії кожного медуніверситету, дослідження історії національної медичної освіти й науки не можна вважати ґрунтовним.

Дослідження історії – не єдине завдання бібліотеки. Історію необхідно зберігати та популяризувати. Історична пам'ять формує громадянську самосвідомість, історичний досвід складає основу майбутньому, історичні досягнення заставляють діяти, історичні помилки дозволяють приймати правильні рішення, історичні постаті розвивають прагнення нащадків увійти в історію. Лише збережена історія, про яку знають, наділена цінністю і виконує своє призначення. Тому не менш важливим обов'язком бібліотеки є зберегти історію й поширювати її.

З метою термінологічного окреслення напрямку діяльності університетської бібліотеки щодо комплексного дослідження, збереження та популяризації історії вишу, пропонуємо використовувати поняття «університетознавство». Вважаємо його таким, що максимально відображає суть і характер цього напрямку бібліотечної роботи й ідентифікує обговорюване історичне дослідження серед інших видів.

Цілком ймовірно, що такий напрямок діяльності для університетської бібліотеки є дещо незвичним. Але, з позиції історичної цінності та бібліотечної практики, його можна вважати унікальним.

Кожна бібліотека вільна у виборі формату дослідження, збереження та популяризації історії університету.

Нашою бібліотекою реалізується проект з університетознавства «Буковинський державний медичний університет: історична бібліотетроспек-

тива у е-форматі».

Основним завданням проекту є збір та систематизація першоджерел: паперових, фото-, аудіо- й відеодокументів, що висвітлюють історію університету з початку його заснування і до сьогодні.

Першоджерела є основоположними документами у нашому проекті, оскільки дозволяють незацікавленим особам робити власні історичні висновки без урахування суб'єктивної точки зору дослідника та його інтерпретацій.

Електронний (цифровий) формат проекту обраний нами з огляду на те, що може забезпечити ефективну популяризацію результатів історичного дослідження і, завдяки сучасним інтернет-технологіям, надавати доступ до них невизначеному колу осіб.

З метою цілісного представлення історії вишу, викладення інформації про історичні факти, події, явища здійснюється у вигляді тез та ілюструється зібраними документальними матеріалами.

За змістом проект являє собою історію університету в тезах і документах, за формою – електронний текст з електронною колекцією різноформатних файлів у якості додатків.

При проведенні дослідження використовуються усі доступні джерела, методи збору та способи обробки інформації. Документи у невідповідному форматі оцифровуються.

Інформація упорядковується в хронологічному порядку за роками відповідно до певної тематики:

1. Заснування та реорганізація університету
2. Органи управління університету
3. Структура університету:
  - Факультети
  - Кафедри
  - Бібліотека
  - Допоміжні підрозділи
  - Коледжі університету
4. Кадри
  - Ректори
  - Проректори
  - Професорсько-викладацький склад
  - Професійна спілка
5. Навчальний процес
  - Спеціальності та дисципліни
  - Навчальна робота
  - Інформаційно-комунікаційні навчальні технології
  - Олімпіади
  - Навчально-методичні конференції
6. Післядипломна освіта

7. Наукова діяльність
  - Наукові дослідження
  - Наукові відкриття
  - Наукові конференції
8. Медична практика
9. Видавнича діяльність
10. Міжнародна співпраця
11. Студентство
  - Студентська наука
  - Студентське управління
  - Студентське дозвілля
12. Абитурієнти
13. Випускники
14. Громадська активність
15. Нагороди та відзнаки університету
16. Видагні особи – співробітники і випускники університету
17. Матеріально-технічна база і забезпечення
18. Відносини з органами державної та місцевої влади
19. Публічне представництво у засобах масової інформації
20. Інтернет-присутність

Визначена тематика є базовою. З метою удосконалення проекту вона може коригуватися: змінюватися і доповнюватися.

Матеріали закінченого проекту будуть розміщені на сайті бібліотеки у вільному доступі для широкої інтернет-аудиторії.

Університетознавство як унікальний напрямок діяльності бібліотеки медуніверситету дозволяє через дослідження, збереження та популяризацію історії окремого вишу глибше пізнати, розкрити й показати історію національної медичної освіти й науки.

Крім цього, університетознавство сприяє формуванню корпоративної культури в університеті, поваги до альма-матері, відчуття гордості за досягнення і щире прагнення внести свій достойний вклад в історію вишу та історію української освіти й медицини.

ЕТНОГРАФІЧНИЙ МУЗЕЙ БОРИСЛАВСЬКОГО МЕДИЧНОГО КОЛЕДЖУ У ПАТРІОТИЧНОМУ ВИХОВАННІ МОЛОДИХ МЕДИКІВ

Рижова Чеслава Йосифівна

Завідувач бібліотеки Бориславського медичного коледжу

Музей створений за ініціативою колишнього директора коледжу Поцорка Романа Івановича. Експозицію музею здійснювала завідувачка бібліотеки Рижова Чеслава Йосифівна. Спочатку музей було розміщено